

Cinci importanți scriitori ai realismului magic

Realismul magic este un stil literar în care o narațiune, altfel aparent realistă, este infuzată de fantastic, supranatural și mitologic.

de Catherine Dent

Angel Flores susține că Borges a fost scriitorul realist magic original, în timp ce scriitorul sud-african **J. M. Coetzee** l-a creditat pe Borges, "mai mult decât oricine altcineva", pentru că "a renovat limbajul ficțiunii și a deschis astfel calea unei generații remarcabile de romancieri hispano-americani".

Realismul magic este cel mai frecvent asociat cu autorii din așa-numitul Boom latino-american al anilor 1960 și 1970. Cu toate acestea, termenul este acum aplicat pe scară largă la operele unor autori din întreaga lume - și la scriitori ale căror opere sunt anterioare Boom-ului latino-american, dar care anticipează preocupările și jocul ireverențios al realismului magic. Aici vom analiza doar cinci autori cheie ale căror opere au modelat profund ceea ce înțelegem prin realism magic și ceea ce poate realiza.

1. Jorge Luis Borges

Născut la Buenos Aires la 24 august 1899, Jorge Francisco Isidoro Luis Luis Borges Acevedo va deveni unul dintre cei mai celebri eseisti, poeți, traducători și povestitori argentinieni. Îmbinând filozofia cu mitologia și elemente fantastice, a fost pionierul unui stil suprarealist, dar cerebral, care a influențat multe dintre operele succesorilor săi realist magici.

În 1938, tatăl lui Borges a murit, iar mai târziu, în același an, el însuși a suferit un grav traumatism cranian, în timpul tratamentului căruia a contractat un caz de septicemie aproape fatal. În timpul convalescenței și-a permis libertatea de a explora un nou stil de scriere - stilul care avea să-i facă numele ca scriitor. În 1941, a publicat prima sa colecție de povestiri, *El jardín de senderos que se bifurcan* (Grădina cu cărări care se bifurcă), care a fost inclusă ulterior în *Ficciones* (Ficțiuni). În povestirea titulară a colecției, autorul a fost un pionier al narațiunii hipertext și, introducând în poveste evenimente istorice reale din Primul Război Mondial cu un nivel de detaliu (uneori) destul de granular, a creat o narațiune în care realitatea este mai ciudată decât ficțiunea.

2. Mihail Bulgakov

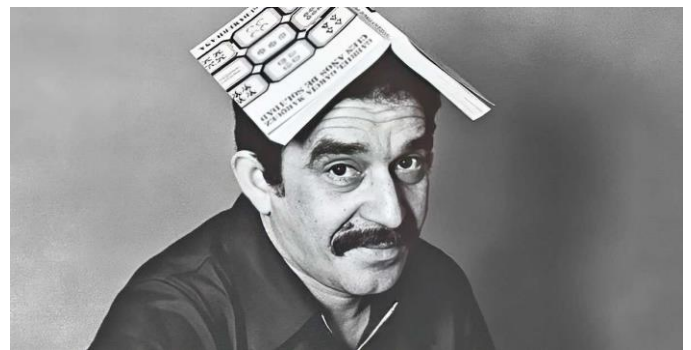
Născut la Kiev, Ucraina (pe atunci parte a Imperiului Rus și mai târziu parte a Uniunii Sovietice) pe 15 mai 1891, Mihail Bulgakov a fost un scriitor și medic cunoscut în timpul vieții sale mai ales pentru operele sale dramatice. Astăzi, însă, este cunoscut mai ales pentru romanul "Maestrul și Margareta", pe care a început să îl scrie în 1928, dar care era încă nepublicat în momentul morții sale, în 1940, și care a fost publicat într-o ediție puternic cenzurată abia între 1966 și 1967, datorită eforturilor văduvei sale, Elena Șilovskaia.

Motivul a fost acela că "Maestrul și Margareta" este o acuzație alegorică la adresa Uniunii Sovietice, inclusiv a instituțiilor literare sancționate de stat. Romanul începe atunci când diavolul

(profesorul Woland) face o vizită la Moscova în anii 1930 și participă la o conversație între un poet și un critic (ambii membri ai elitei literare sovietice) despre cum să nege cel mai bine existența lui Iisus Hristos, așa cum era în conformitate cu ateismul oficial al Uniunii Sovietice. În urma punerii în scenă a unui spectacol de Woland la Teatrul de Varietăți din Moscova, el părăsește orașul în dezordine, cu viciile sale la vedere și cu legea și ordinea abandonate.

Întreșută cu această poveste este însă propria repovestire a lui Bulgakov a Noului Testament, care are loc în Ierusalim sub **Ponțiu Pilat**. Prin această narațiune împletită (care mai târziu se va dezvălui că a fost scrisă de Maestrul omonim), Bulgakov explorează complicitatea lui Pilat în crucificarea lui Iisus Hristos și propria sa apreciere spirituală conflictuală și nevoia de Hristos. Astfel, Bulgakov explorează fenomenul disonanței cognitive și corupția din inima societății sovietice, rezistând în același timp la principiile estetice ale realismului socialist.

3. Gabriel García Márquez

Unul dintre romancierii hispano-americieni la care se referă Coetzee în elogiul lui Borges menționat mai sus a fost Gabriel García Márquez, o altă figură marcantă a ceea ce a fost cunoscut sub numele de Boom-ul latino-american. Poate mai mult decât oricare alt scriitor - inclusiv chiar și Borges, fără

îndoială -, el este cel mai strâns asociat cu realismul magic.

La fel cum termenul de realist magic este în sine un oximoron, acest stil literar le cere scriitorilor să se mențină în tensiune între magic și realist. Deși acest lucru nu este deloc ușor, García Márquez este un maestru în a echilibra aceste două impulsuri stilistice contradictorii și în a insufla narațiunilor aparent realiste un sentiment subiacent de magie și de posibilități infinite.

Acest lucru este poate cel mai bine evidențiat în romanul său de referință din 1967, **O sută de ani de singurătate**, în care García Márquez spune povestea familiei Buendía, al cărei patriarh fondator a înființat orașul fictiv Macondo. Pe fundalul acestui cadru fictiv, evenimente stranii și supranaturale se desfășoară chiar și în cele mai banale circumstanțe, cum ar fi atunci când Remedios Frumoasa lasă în urmă această lume și se înalță la ceruri - totul în timp ce își îndeplinește sarcinile casnice.

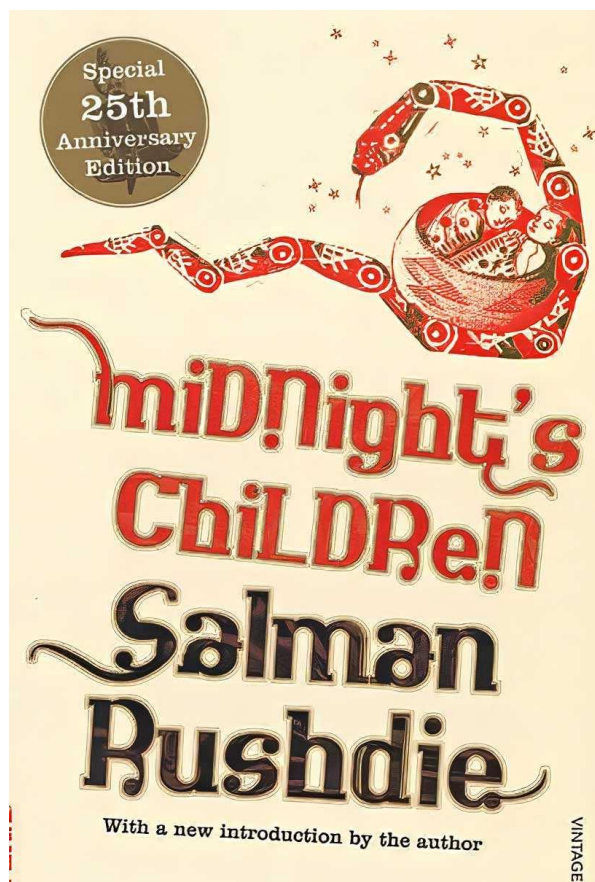
În romanul său ulterior, **Dragoste în vremea holerei** (1985), García Márquez adoptă o nouă abordare pentru a insufla realității pe care o construiește un sentiment de magie și de mirare. Deși respins de Fermina Daza, Florentino Ariza o iubește constant de-a lungul a cincizeci și unu de ani, nouă luni și patru zile. După ce se îndrăgostește pentru prima dată de ea, este trimis de mama sa la doctor, care îi confundă starea de îndrăgostit cu simptomele holerei. Aici, noțiunea romantică (și mai degrabă fantastică) a bolii de dragoste întâmpină rezistență atunci când este confruntată cu știința dură a opiniei medicale, iar această tensiune dă tonul pentru restul romanului.

Salman Rushdie romancier

Singurul scriitor în viață de pe această listă, **Ahmed Salman Rushdie** s-a născut la 19 iunie 1947 în Bombay, India, în timpul Rajului britanic, într-o familie de musulmani din Kashmiri. Mai puțin de două luni mai târziu, Republica India și-a câștigat independența față de dominația colonială britanică, iar țara a fost împărțită. Deși familia lui Rushdie era musulmană, acesta și-a descris educația ca fiind doar "teoretic musulmană", iar în Anglia a fost educat la Rugby School din Rugby, Warwickshire, înainte de a obține o diplomă de licență în istorie la King's College, Cambridge.

Cel de-al doilea roman al său, *Midnight's Children* (Copiii de la miezul nopții, 1981), l-a catapultat la celebritatea literară, câștigând în acel an Premiul Booker. În acest roman, autorul oferă o relatare alegorică a istoriei indiene din secolul XX, începând cu 1947. Saleem Sinai, protagonistul romanului, s-a născut în momentul în care India a obținut oficial independența și, la fel ca ceilalți așa-numiți copii de la miezul nopții, are puteri magice. Prin telepatie, el convoacă întâlniri cu acești alți copii de la miezul nopții, ale căror vieți sunt legate în mod inextricabil de soarta țării lor.

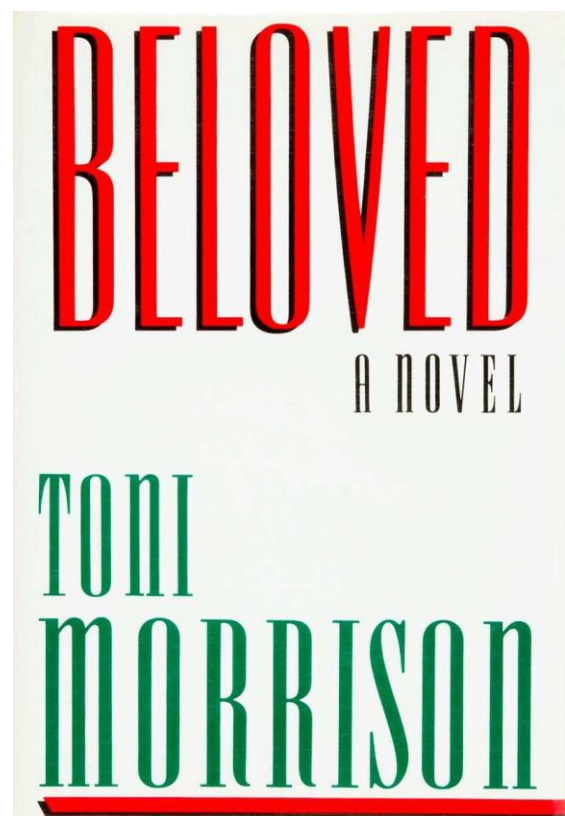
copiii de la miezul nopții salman rushdie

Coperta ediției aniversare de 25 de ani a cărții *Midnight's Children* de Salman Rushdie, publicată de Vintage, via The Reader

Dacă *Midnight's Children* (Copiii de la miezul nopții) l-a catapultat pe Rushdie în

celebritatea literară, romanul său din 1988, *The Satanic Verses* (Versetele satanice), a stârnit controverse și dezbateri. Acuzat de blasfemie în descrierea profetului Mahomed (numit Mahound pe tot parcursul romanului) și de anti-islamism, romanul a fost interzis în treisprezece țări (inclusiv în India, țara natală a lui Rushdie), iar o fatwā prin care se ordona executarea autorului a fost pusă pe seama lui Rushdie de către Ayatollahul Khomeini, liderul suprem al Iranului de atunci. Librăriile au fost bombardate cu focuri de artificii, iar Rushdie a intrat în clandestinitate timp de aproximativ zece ani. Traducătorul japonez al romanului a fost înjunghiat mortal, traducătorul italian și editorul norvegian au fost grav răniți, iar Rushdie însuși a fost înjunghiat de mai multe ori în 2022.

5. Toni Morrison

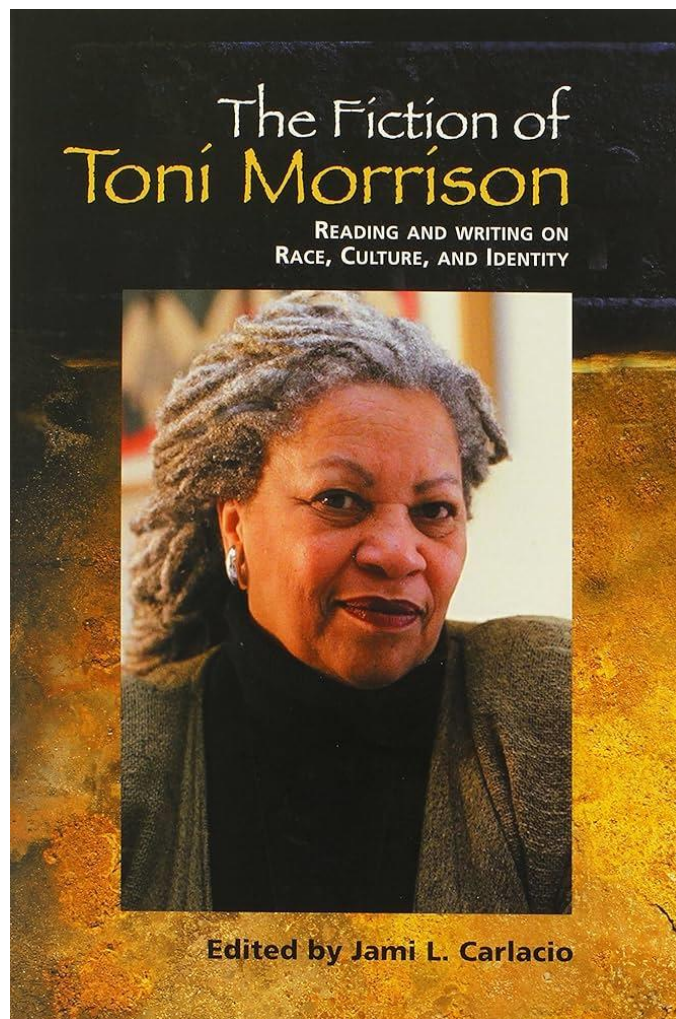
Autoarea de renume internațional Toni Morrison s-a născut Chloe Ardelia Wofford într-o familie de negri din clasa muncitoare din Lorain, Ohio, la 18 februarie 1931. După ce a devenit catolică la vârsta de 12 ani, a adoptat numele de botez Anthony; de aici și porecla - și pseudonimul - Toni.

Morrison și-a publicat primul roman, *The Bluest Eye* (Ochiul cel mai albastru), în 1970, care a fost apreciat de critici, deși inițial nu s-a vândut prea bine. Cu următoarele două romane, *Sula* (1973) și *Song of Solomon* (1977), a început să câștige premii literare, inclusiv National Book Critics Circle Award pentru cel de-al doilea roman. În *Song of Solomon*, Morrison spune povestea de viață a lui Macon "Milkman" Dead III, un bărbat de culoare care trăiește în Michiganul segregat, apelând la elemente ale stilului realist magic pentru a explora viața unui bărbat de culoare în America postbelică.

În romanul său *Beloved*, publicat în 1987, Morrison va continua să exploreze modul în care traumele trecutului continuă să bântuie prezentul prin intermediul tributului psihologic al sclaviei. Bazându-se pe viața lui Margaret Garner, *Beloved* spune povestea lui Sethe, o fostă femeie înrobite care trăiește într-o casă bântuită din Cincinnati. Totuși, când fantoma este alungată din casă,

apare o tânără femeie pe nume *Beloved*. Prin includerea personajului *Beloved* într-o narațiune altfel realistă, Morrison dă glas persistenței traumei rasiale în viețile personajelor sale.

Canonul marilor scriitori realist magici este vast și, întrucât stilul nu dă semne de scădere a popularității, este în continuă expansiune. În timp ce această listă nu poate, prin urmare, să pretindă în niciun caz să fie exhaustivă, cei cinci scriitori realist magici reuniți aici au adus cu toții contribuții inovatoare și interesante la tradiția stilistică a literaturii realist magice. Opera lor este o dovadă a diversității și vitalității realismului magic.

SAGA Publishing 2003